

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulă 9. SIBIIŪ, 15 SEPTEMBRE 1894. Anulă XXV.

CUVĒNTŪ DE DESCHIDERE,

rostită la adunarea generală a „Asociațiunei Transilvane“ din Sebeșulă săsescă, 14/26 Augustă 1894, de Dlă președinte Ioană Micu Moldovană.

Onorată adunare generală!

Preste puține zile se plinesc 33 ani, de când s'a întemeiată Asociațiunea noastră, pre atunci în tóte ținuturile locuite de români, singură în felulă seă. Diarele din timpulă acela și actele de inaugurare ale ei dau mărturie puternică de însuflețirea, cu care a fostă salutată întreprinderea acésta, ear puținii indiviđi aflători în vieță, dintre cei ce au luată parte la adunarea constituantă din 23 Octobre 1861, cu viuă plăcere 'și-aducă aminte și acum de palpitațiunile, ce înălțau piepturile româniloră din aceste părți în epoca aceea de tranșiune.

Căci pre lângă tótă greutatea comunicațiunei, Români de prin colțurile cele mai depărtate au alergată la loculă adunărei, de și aceea se ținea în marginea extremă a țerei. Aveau convingerea intimă, că lucrarea acésta pune începutulă unei mișcări, prin care rađele binefăcătore ale culturăi totă mai mult se se lățescă în poporulă nostru și se pētrundă și spre cele mai adânci stratură ale dînsului. Decă nici oboséla drumulă îndelungată, nici sacrificiă materiale nu i-au reținută dela propusulă, de a pune umără la umără, și astfelii a încerca se urnescă „pietra cea mare“, bine sciind, că puteri

unite potu organisa lucruri grandioase, lângă cari forțele singuraticului, fiă ele altmintrea în sine ori-câtă de mari, s'ar stîngini îndeșertă, și nu ar aduce altă rezultată, decâtă acela, că prin încordare ele însele ar căde nimicite.

Unirea puterilor era reclamată imperiosă; căci vitregia timpurilor îngreunase forțe piétra aceea, pe care ai nostri voiaă se o mișce din locă. Cultura, ce străbunii nostri aduseră cu sine la plantarea loră pe aceste locuri, fusese nimicită de multă prin piciorulă necruțătorulă al barbariloră, cari secolă întregă s'au luptată pentru posesiunea acestor țeri frumoșe, și împingându-se unii pe alții au resturnată totă ce le sta în cale. Falnica plantațiune, a cărei desvoltare ca glorie principală figurează în titlurile multoră împerați, a căduț sdrobită, încată numai ascunsă în sinulă pământulă și în puterile oțelite chiar prin furtună ale poporului română au rămasă și sustăă până ađi urme neîndoite despre ea, colo rămășițe de edificii, drumuri, apaducturi . . . făcute cu stăruințe neobosite și arta geniului română, — aici simțul morală și de dreptă, eređită din timpurile acelei cultură înaintate, slăbită și întunecată, ce é dreptă, dar nu frântă, și iubirea limbei și a datinelor străbune, cari au sustată la poporul română, ba ele așa viu s'au manifestată și în đile de asupriri grele, încat istorici streini cu 500 ani înainte de acésta au dată româniloră mărturia plină de laudă, că ei mai multă s'au luptată pentru conservarea limbei, decâtă pentru a vieții.

Iubirea de limbă și alipirea de datinele străbune totdeuna au înflorită în poporulă română, precum în măsură mai mare nu la nici ună poporă de pe fața pământulă. Acestă simțemētă a durat neștirbită și pe timpulă lupteloră fățise și pe ală retrageriloră și pe ală celoră neomenose supuneră.

Viéta este luptă. De sub legea acésta generală, se înțelege de sine, nici poporulă română n'a putută a se subtrage nici în trecută, și nu va puté nici în viitoră. Dar așa sbu-

ciumări și frământări continue ca și acele, căroră a fostă espus poporulă nostru dela planterea sa în regiunile acestea și până în ȃilele năstre, abia mai întimpinămă în viéta vreunui poporă.

Să cauți cu lumina rea pausele recerute spre restaurarea puteriloră, nu le vei afla. Val de val vină adversitățile preste némulă nostru, și vântulă, ce le mână cu turbare, nu mai voiesce a înceta. El de secolă le turbéză necontentită.

La 1861 se părea că se ivescă ȃorii órecărei alinării. Ei aă fostă numai decât îmbrătoșai cu căldură, și între fructele acestei însufletiri este și întreprinderea acésta pe cât de nobilă și frumósă, pre atât de grea. Nobilă și frumósă, pentru că reuniunea năstră tinde a desvolta limba și literatura poporului nostru și a lăți în sinulă lui cultura. Limba este tesaurulă celă mai prețiosă al fiă-cărei națiuni; ea împreună pre indiviđii singuratică, îi deosebește de cătră cei de altă némă și-i ține în comuniune continuă, — ear cultura în sensulă adevărată al cuvântului, respândindu lumina, liberéză mintea de prejudețe și scapă inima de inclinațiuni rele. Prin ea și numai prin ea putemă ajunge la libertatea adevărată.

Nu s'a inventată nimică nouă, ci Asociațiunea năstră a tinsă numai a regula pulsațiunile erezite din moși-strămoși ale inimei române; lupta de esistență, cea mai legitimă între tóte luptele, a o înălța la nivelulă unei lucrări conscie și a face ca celă mai retrasă păstoriă oră plugariă română să se angagieze cu fruntea deschisă pentru dinsa. Aceste tendințe juste și nevinovate ale Asociațiunei năstre nică odată n'au jignită pre nime, nică odată nu voră jigni pre nime dintre aceia, cu cari ne atingemă împrumutată. Stăruimă a ne desvolta limba și literatura, voim a lăți cultura în tóte straturile poporului nostru. Cuceriri în afară nu voimă. Eată o lucrare pacinică și salutară atât pentru noi cât pentru patria comună.

Ce suntă în viéta unui poporă 30—40 ani? Cu tóte aceste și cei mai sângeroși dintre noi, — înțelegă pe aceia,

carî răpiți de dorul inimei lorü doresc, ca scopurile Asociațiunei nóstre să se realizeze întru aceste zile ale mișcărilorü iuți cel puținü în sborü, — și aceia vorü trebui să recunoscă progresulü realizatü în acestü periodü scurt.

O câmpie înțelinită numai prin lucrare îndelungată se póte scóte din sêlbătăcia sa, numai prin sudori crunte se póte preface în ogorü promițatoriü de fructe mănóse.

Dar unü poporü întregü, care seculi preste seculi a fostü reținutü cu forța dela ori-ce progresü și impedețat prin aședeminte inventate anume spre înglodarea lui, cum ar puté se se avênte la înălțimi ce numai prin stăruințe îndelungate se potü cucerí!

Acéstă lucrare stăruitoře și-a propus'o Asociațiunea transilvană română, a cărei sêrbătóre anuală o ținemü adî.

Salutü cu bucurie purcésă din adênculü inimei pre toți Româniü, cărorü împrejurările li-aü concesü a convení la acéstă sêrbătóre așteptată cu dor de tótă suflarea română, și declar adunarea de deschisă.

RAPORTÜ GENERALÜ

despre activitatea comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românü“ în decursulü anului 1893.

Onorată adunare generală!

În sensulü §-lui 32 din Statutele Asociațiunei, comitetulü presentă onoratei adunări generale următoriulü raportü despre activitatea sa din anulü ultimü de gestiune, anume dela 1 Ianuariü până la 31 Decembre 1893.

I. Despre ședințele comitetului.

Din 1 Ianuariü până în 31 Decembre 1893, comitetulü a ținutü 24 de ședințe.

În ședințele acestea dela 1 Ianuariü 1893 până la adunarea generală din Năseudü (22 Octobře 1893), a funcționatü ca secretariü II. dlü Dr. Amos Frâncu, alesü în

adunarea generală din Sibiiu la 27 Augustu 1892. Ear dela adunarea generală din Năseudu încóce a funcționatú ca secretariú II. dlú Ioanú Popú Reteganulú, alesú în acea adunare, în urma abđicerii dlui Dr. Amos Fráncu, purtândú agendele de secretariú până la 1 Ianuariú 1894, când și dēnsulú a abđisú, nefiindu-í suficientá remunerațiunea de secretariú pentru subsistența în Sibiiú.

În urma acesteia comitetulú, în ședința sa dela 8 Februariú 1894, a încredințatú în modú provisoriiú postulú de secretariú II. membrului Asociațiunei Dr. Vasile Bologa, profesorú la scóla civilá de fete a Asociațiunei, care a purtatú apoi agendele secretariatulú până la presenta adunare generalá. Remâne acum onoratei adunări generale sē întregescá acestú postú pe restulú periodulú, după cum va afla mai consultú, care obiectú s'a luatú în programa adunárei.

Alegerea dlui vicariú capitularú Ioanú M. Moldovanú de președinte alú Asociațiunei, sevērșită la adunarea generalá din Năseudu în 23 Octobre 1893, s'a întáritú prin rescriptulú ministerialú dto 24 Decembre 1893 Nr. 107638.

În ședințele sale comitetulú pe lângá resolvirea curențiilor, a ținutú samá neîntreruptú de împlinirea datorințelorú sale normate în statute, ca se promoveze pe tóte căile posibile interesele culturale ale Asociațiunei.

În cele urmátóre se aratá în resumatú dispozițiile, ce comitetulú a luatú cu privire la esecutarea concluserú din adunările generale precedente.

a) Cu privire la conclusulú adunárei generale din 1892 Nr. prot. 13 lit. c) prin care comitetulú s'a însărcinatú a presenta o propunere specialá în privința contopirei fondurilorú mai micí, — s'aú făcutú dispozițiile necesare, și proiectulú comitetulú în acestú obiectú se așterne separatú onoratei adunări generale spre definitivá decidere.

b) Conclusulú adunárei generale din același anú Nr. prot. 13, lit. e) referitoriú la întroducerea unui sistemú modernú de contabilitate în administrarea averei Asociațiunei, s'a ese-

cutată punându-se în practică noul sistem cu 1 Ianuarie 1893, prin care s'a realizat cea mai strictă acuratețe și evidență.

c) Concluzul adunării generale din 1892 Nr. prot. 14. lit. d) referitoriu la procurarea portretelor preșidenților decedați ai Asociațiunii, de asemenea s'a executat, așezându-se portretele fericitorilor preșidenți: *Andrei* Bar. de *Șaguna*, *Ladislau* Bar. *Popă*, *Timotei* *Cipariu*, *Iacob* *Bologa* și *George Barițiu* în sala festivă dela școla de fete a Asociațiunii cu ocaziunea sărbătorilor Nascerii Domnului din anul 1893. Actul așezării portretelor s'a petrecut cu solemnitatea și venerațiunea datorită memoriei fericitorilor bărbați în prezența unui public distins și numeros, cu alocuțiuni corespunzătoare serbării și între imnuri de laudă, executate de elevele institutului. Despre ce s'a luat noticiă la timpul se în organul Asociațiunii și în alte ziare române.

d) Concluzul adunării generale totu din acel an Nr. prot. 14 lit. e), referitoriu la restul din cele 2000 fl. preliminate pe 1890 și 1891 pentru scrieri literare, ca să se întrebuinteze în special pentru continuarea tipăririi de „Documente istorice”, — este în lucrare continuă, încât în cel mai apropiat timp va apărea al II. tom din Documentele familiilor nobile române, ce se publică sub auspiciile Asociațiunii de dl. Ioan cav. de Pușcariu, din care tom 35 côle sunt deja culese gata. Deasemenea sunt în lucrare celelalte scrieri din literatura poporală, ce s'au premiat și acceptat pentru publicare în editura Asociațiunii.

e) Concluzul adunării generale din același an Nr. prot. 15, referitoriu la reviziunea statutelor Asociațiunii, se află în lucrare încredințat unei comisii, și comitetul nu va lipsi la timp potrivit a prezenta proiectul așteptat în cestiune.

f) La acest loc adaugem, că remasul fericitului Ladislau Vajda de Glod, s'a pertractat la forurile competente, și cele 200 fl. lăsate de fericitul pentru școla de fete a

Asociațiunei, au intrat în la cassa Asociațiunei și s'au adaus în la fondul general al Asociațiunei, de unde se provedu trebuințele școlei.

Cu privire la stipendiile și ajutorele conferite dela Asociațiune, s'a observat în practica de până acum, adecă s'au lăsat și pe anul din urmă în folosința respectivilor stipendiști, cari n'au terminat încă cursul învățaturii lor, dar au dovedit sporul multămitori și purtare morală corespunzătoare. Ear pentru conferirea celor devenite vacante s'au scris concursul la timpul se. În alăturare sub /A se aclude consemnarea stipendiștilor și ajutoratilor Asociațiunei în timpul presentu, cu numirea fondurilor, din care sunt împărtașiți și cu indicarea celor vacante, ce sunt pe cale de a se conferi pe basa concurselor scrise.

II. Școla Asociațiunei.

Școla civilă de fete, cu internat și drept de publicitate, a Asociațiunei s'a dovedit și în anul școlar din urmă, că e în progresivă dezvoltare spre deplina mulțămire a tuturor factorilor competenți.

În decursul anului școlar 1893/4 au fost înmatriculate 76 eleve în cursurile ordinare și 9 eleve în cursul complementar, cu totul 85 eleve. Dintre acestea 80 au cercetat școla în regulă până la încheerea anului școlar, ear 5 eleve au repășit în decursul anului, unele din cauze sanitare, altele din cauze familiare.

În internatul școlei au fost adăpostite în acest an 63 eleve, dintre cari 4 au repășit din cauzele amintite și au ramas 59 interne pe întreaga durata anului, dintre cari 6 eleve au frecventat școla elementară a Reuniunii femeilor române din Sibii.

Instrucțiunea s'a provădit prin puterile didactice din trecut, pe lângă cari, în sensul statutului de organizare, s'a instituit o nouă putere suplentă, mai ales pentru limba germană, în persoana dlui Dr. Vasile Saftu, profesor semi-

narială în Sibiiu. Ear agendele direcțiunei scolare, în urma grelei îmbolnăvirii, apoi regretabilei reposări a fericitului Dr. Ioan Crișană, întâmplată la 22 Octombree 1893, s'au încredințat în modă provisoriu conducerii profesorului Dr. Vasile Bologna.

Comitetulu a eserciatū dreptulū seū de supraveghiere prin delegatulū seū, vicepreședintele Asociațiunei, Dr. Ilarion Pușcariū, și constată cu plăcere, că mersulū învățământulu, spiritulū scōlei și alū internatulu au fostū deplinū mulțamitoriū.

Date mai amănunțite cu privire la starea scōlei și a internatulu în decursulū anulū 1893/4, se cuprindū în programa scōlei, publicată prin direcțiunea scolară, din care se alătură unū esemplariū sub /B.

Starea economică a scōlei de asemenea s'a îmbunătățitū în modū considerabilū, deși scumpetea pietii s'a urcatū multū în timpulū din urmă și în Sibiiu.

Din rațiociniulū scōlei și alū internatulu, prezentatū de direcțiunea scolară pro 1893/4, se vede, că percepțiunile au ajunsū în acestū anū suma de 18,514 fl. 23 cr., ear ero-gațiunile suma de 17,804 fl. 46 cr., și a rezultatū la finea anulū unū sald activū de 709 fl. 77 cr., avēnd încă o re-stanță de încassatū în sumă de 509 fl. 25 cr.

Rațiociniulū se subșterne sub /C. onoratei adunări spre informare în sensulū conclusulu adunării generale din 1891.

Ca venite estra-ordinare ale scōlei în acestū anū înre-gistrămū suma de 500 fl., dăruită pentru trebuințele curente ale scōlei de institutulū de creditū și economii „Albina“ din Sibiiu.

Totū în acestū anū a primitū institutulū 14 mașine de cusutū dreptū donațiune dela același institutū „Albina“, cari sunt de mare prețū pentru scōla noastră de fete.

În legătură cu rațiociniulū pro 1893/4, prezentămū sub /D. bugetulū scōlei, stabilitū pentru anulū scolarū 1894/5 pentru informare.

III. Administrarea averii Asociațiunei.

Administrarea averii Asociațiunei a decurs și în anul 1893 cu deplină esactitate, și precum s'a amintit, dela începutul anului 1893, pe lângă introducerea unui sistem de contabilitate mai corespunzător. Numai încurgerea taxelor dela membrii lasă încă unele de dorit. Se observă însă, că în timpul din urmă și această afacere de importanță pentru scopurile Asociațiunei, a prins a da spre îmbunătățire, ceea-ce e de a se mulțami în parte mare unora dintre direcțiunile despărțemintelor Asociațiunei și membrilor ei zeloși.

În alăturare sub /E. prezentăm onoratei adunări generale rațiociniul fondurilor Asociațiunei pe anul 1893, prezentată de cassariul Asociațiunei și examinat din partea comitetului.

Din rațiociniul se vede, că venitele fondului general, în anul 1893 au fost 19,504 fl. 17 cr., erogațiunile au fost 16,001 fl. 13 cr., rezultându un sald de 3503 fl. 04 cr.

Averea fondului general a fost la 31 Decembre 1893 166,757 fl. 51 cr.

Întregă averea administrată de Asociațiune a fost 193,499 fl. 30 cr.

Ca venite estra-ordinare amintim și de astădată:

a) suma de 500 fl. dela institutul de credit „Albina“ din Sibii pentru trebuințele curente ale scôlei;

b) suma de 500 fl. dela același institut pentru 10 stipendii à 50 fl. pe seama elevelor adăpostite în internatul scôlei de fete a Asociațiunei;

c) suma de 200 fl. dela fericitul Dr. A. Maniu, fost notariu public în Oravița, pentru 4 stipendii à 50 fl. cu același scop;

d) suma de 400 fl. subvențiune dela Societatea „Transilvania“ din București, pentru a se distribui ca ajutore învțăcelor meseriași români.

Ací e locul să amintim de suma generală, ce a încurs până acum la fondul „George Barițiu“, care de prezentă face 2101 fl. 61 cr.

În legătură cu raționiniul pro 1893, prezentăm Onoratei adunări generale proiectul de buget al Asociației pro 1895 în alăturare sub /F.

IV. Membrii Asociației.

Membrii Asociației au fost în 1893:

1. fundatori: 79.
2. pe viétă: 175.
3. cari au solvit tacsele anuale: 397.

Consemnarea membrilor noi, primiți de comitetul dela ultima adunare generală încóce și provéduți cu documentul de legitimare, se alătură sub /G., eară sub /H. se alătură consemnarea membrilor răposați ai Asociației în restimpul amintit, compusă pe basa rapórtelor primite dela despărțeminte.

V. Biblioteca Asociației.

Biblioteca „Asociației transilvane“ la finea anului espirat a constat din 3176 opuri în 7113 tomuri, 4721 broșuri și 15 charte, față cu 2723 opuri în 6453 tomuri, 4409 broșuri și 15 charte la finea anului 1892. Sporiul acesta considerabil provine din biblioteca fericitului George Barițiu, carea, după-ce s'au eliminat o mulțime de calendare, numerî singuraticî din diverse reviste și diare, cum și alte broșuri fără valóre, s'a arangiat și catalogisat în decursul anului trecut, contopindu-se cu biblioteca Asociației noastre.

Altcum la acelu sporiu au mai contribuit: Academia maghiară de sciințe din Budapesta, Academia de sciințe ces. reg. din Viena, Academia română din București, Universitatea săsésca din Sibiiu, Verein für siebenbürgische Landeskunde, Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften, Biblioteca națională din Florența, Institutul geografic argentinu din Buenos Aires și câți-va autori. Afară de aceea în anul trecut s'au mai procurat din suma preliminară

pentru augmentarea bibliotecii 25 opuri în 28 tomuri și 1 broșură mai alesă din literatura noastră modernă.

Față cu sporiul de mai sus, statul bibliotecii a scăzut cu 44 tomuri și 78 broșuri, unele vândute, cea mai mare parte însă dăruite unor comune cu scopul de a se întemeia bibliotecii populare.

Dintre scrierile periodice au încurs parte gratuită, parte în schimb pentru organul Asociațiunii „Transilvania“, următoarele: „Gazeta Transilvaniei“, „Telegraful Român“, „Luminătorul“, „Gazeta Bucovinei“, „Familia“, „Minerva“, „Biserica și Școala“, „Folia diecesană“ și „Școala populară“.

Dintre publicațiunile menite spre vânzare parte în favorul fondului general al Asociațiunii, parte unele în favorul școlii civile de fete a Asociațiunii, cari însă se cuprind în statul general al bibliotecii, se află următoarele:

1. Acte și date despre conferința națională, ținută în Mercurea la 1869, — 88 exemplare à 50 cr.

2. Actele privitoare la urdirea și înființarea „Asociațiunii transilvane“ 161 es. à 50 cr.

3. Adunarea (II.) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută la Brașov în 1862, — 241 exemplare, à 50 cr.

4. Adunarea (III.) generală a „Asociațiunii transilvane“, ținută în Blaj în 1863, — 2 exemplare.

5. Adunarea (IV.) generală a „Asociațiunii transilvane“, ținută la Hațeg în 1864, — 42 exemplare, à 50 cr.

6. Adunarea (V.) generală a „Asociațiunii transilvane“, ținută la Abrud în 1865, — 1 exemplar.

7. Adunarea (VI.) generală a „Asociațiunii transilvane“, ținută la Alba-Iulia în 1866, — 2 exemplare.

8. Analele Academiei române din biblioteca lui Simeon Mangiuca, ser. II. sect. I. tom. III—X. și ser. II. sect. II. tom. III, și VII—X. (14 vol.).

9. Analele „Asociațiunii transilvane“, pe anul 1880, fasc. I. în 373 esemp. à 90 cr.

10. Baiulescu B. Despre necesitatea promovării și protecționării meseriilor între Români, 37 exemplare à 20 cr.

11. Bergner R. Siebenbürgen. Eine Darstellung des Landes und der Leute, 27 exemplare, à 4 fl.

12. Lauriană A. Tr. și Bălcescu N. Magazină istorică pentru Dacia. Tom. IV. și din tom. VII. fasc. I., tóte în câte 3 exemplare.

13. Lazariciu J., Elemente de poetica română, 19 exemplare, à 30 cr.

14. Monografia scólei civile de fete a „Asociațiunei transilvane“, 243 exemplare, à 1 fl.

15. Pușcariu I. cav. Date istorice privitoare la familiile nobile române. Tom. I. 274 exemplare, à 2 fl.

16. Șuluțiu-Cărpinișană A. Graiulă ardelenescă în raportă cu limba literară de peste Carpați, 25 exemplare, à 20 cr.

17. „Transilvania“, organulă „Asociațiunei transilvane“ din următorii ani: 1869 (60 es.), 1870 (46 es.), 1871 (77 es.), 1872 (102 es.), 1873 (76 es.), 1874 (112 es.), 1875 (130 es.), 1876 (136 es.), 1877 (115 es.) 1878 (195 es.), 1882 (75 es.), 1883 (89 s.), 1884 (81 es.), 1885 (272 es.), 1886 (294 es.), 1887 (1 es.), 1888 (54 es.), 1889 (91 es.), 1890 (114 es.), 1891 (28 es.), 1892 (41 es.), și 1893 (8 es.), à 2 fl.

Din opulă: Studii asupra constituțiunei Româniloră, de G. G. Meitani, care se dă de aici gratuită, se mai află: fasc. V. (5 es.), VII. (6 es.), VIII. (20 es.), IX. (23 es.), X. (109 es.), și XII (113 exemplare).

În legătură cu acestea avem onóre a raporta, că catalogul bibliotecei, întocmită de nouă, este gata și întregită cu tóte opurile întrate până la datulă de ađi și s'aú luată dispozițiunile necesare pentru retipărirea lui.

„Transilvania“, organulă Asociațiunei, s'a edată în anulă 1893 sub redacțiunea prim-secretarului Asociațiunei

dlu Zacharia Boiu, în 900 exemplare, distribuite membrilor Asociațiunei și în schimb.

VI. Despărțemintele Asociațiunei.

Despărțemintele Asociațiunei, în majoritate preponderanță, aș împlinită frumoasa menire ce aș prin contactul nemijlocit cu poporul, întru răspândirea interesului cultural urmărit de Asociațiunea noastră. Cu deosebită regretă trebuie însă se amintim, că organele administrative ale statului în unele locuri aș oprită ținerea adunărilor generale ale despărțemintelor, deși acestea nu se ocupă nici odată cu politica. Pre când cu durere trebuie se constatămă acésta, amintim de altă parte, că la Sighișóra și jură s'a constituită ună despărțemintă nouă ală Asociațiunei, ce promite rezultate îmbucurătoare. Ear față cu despărțemintele Gherlei, Turdei și Deveii cu regretă trebuie se se pronunțe comitetul, ca și până acum, că nu daș semnele de vieță, ce cu dreptă cuvântă se așteptă dela inteligența și poporul nostru din acele ținuturi.

Neconstituite sunt încă despărțemintele Mociului și ală Ciachi-Gârboului din lipsa de membri. Ba chiar și despărțemintul Seliștei, numai în tîmpulă din urmă a succesă a'lă constitui, prin esmiterea unui delegată din sinulă comitetului.

VII. Propunerii.

Supunëndă acestă raportă aprețiarăi Onoratei adunări generale dimpreună cu aclusele sale, ne luămă voiă a ruga onorata adunare generală se binevoéscă :

- a) a lua spre scire acestă raportă ;
- b) a aproba de membrii ai Asociațiunii pre cei primiți de comitetă și provăduți cu documentă de legitimare, după consemnarea prezentată ;
- c) a face pomenirea datorită memoriei membrilor reposită ai Asociațiunii ;
- d) a da absolutoriu pentru rațociniulă Asociațiunii pro 1893 ;

e) a aproba proiectul de bugetul alu Asociațiunii pentru anul 1895;

f) a alege pe secretariul II. al Asociațiunei pe restul periodului 1893—1895 și unu membru suplentu în comitetu în locul fericitului Dr. Ioanū Crișianū.

Sibiiū, din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū, ținută la 9 Augustū 1894.

Dr. Ilarionū Pușcariū m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.
secretariū II.

DELA ADUNAREA GENERALĂ DIN SEBEȘŪ.

Adunarea generală a XXXIII., ținută în zilele de 14/26 și 15/27 Augustū a. c. în orașul Sebeșū, a fostu cea dintâi sub noulu președinte, dlū vicariū capitularū Ioanū M. *Moldovanū*.

Primiirea, ce s'a făcutu președintelui, însoțitū de membri comitetului centralū Iosifū St. Șuluțū, Parteniū Cosma, secretari Z. Boiu și Dr. V. Bologa, cassariulū L. Simonescu ș. a. cari se asociaseră lorū, a fostu fôrte frumôsă, ba chiar împunătore. La gara Vinței președintele a fostu întimpinatū de comitetul de primire și unū publicū fôrte numerosū cu vii aclamațiuni și salutatū de dlū Zevedeiū *Murășanū* cu cuvinte entusiaste, la cari d-sa mulțemi cu căldură în numele seū și alū comitetului centralū pentru buna primire. O frumôsă cunună de fetițe țerance oferiră președintelui și membrilor comitetului, pe lângă salutări de bunăvenire, buchete de flori; o ceată de preste o sută de călăreți, din Sebeșū și satele vecine, se puse în fruntea conductului, ear unū șirū de 40—50 trăsuri formaū garda-arieră. La întrarea în orașu o frumôsă pörtă de triumfū cu inscripția: „Bine ați venitū“! saluta pre iubiții ôspeți; tinerimea scolară de ambe securile forma de ambe părțile drumului unū prea plăcutū spalirū, dlū protopopū *Dobrescu* în fruntea inteligenței din locū și giurū salută pre președintele și comi-

tetul centrală, și președintele le exprimă viua sa bucurie și mulțumire pentru priimirea cea deosebită frumoasă, prin care s'au distinsă frații Sebeșeni. Mărețul conductă încungiură piața, și apoi se duseră toți pe la ospitalele cuartire, ce li se gătiseră.

După o plăcută séra de cunoștință, petrecută în grădina hotelului „La leul de aură“, ziua următoare întrunî pre toți, cetățeni și óspeți, în ambele biserici române din locă, unde resună corurile tinerimei din locă și din Lancremă, și cuvântări bisericesci cătră poporulă adunatū din tóte părțile; ear la 11 óre se deschise sesiunea anuală în sala cea frumoasă dela hotelulă numitū cu căldurosulă cuvântū presidială, ce-lă punem în fruntea numărulă presentū. Pertractările urmară după programulă publicatū, și ședința I. se termină cu dóue discursuri: unulă al dlu Vasile *Bașiotă* asupra teme: *Pentru ce s'au romanisatū Dacii mai ușorū ca alte popóre?* și altulă al redactorulă acesteia fo: *Fundațiunea Ioanū Otteteleșanū*. Ambele aū fostū ascultate cu interesū și se vorū publica în organulă acesta ală Asociațiunei

• Séra întrunî unū publicū fórte numerosū, fără deosebire de naționalitate, la concertulă, ce-lă dete tinerimea adultă de ambe securile din Sebeșū, sub conducerea învățatorulă de aci Nicolaū *Todea*. Cântările corale aū fostū învrestate cu câte-va solouri din partea cunoscutulă și simpaticulă nostru basistū, P. Isaia Popa din Ocna-Sibiiulă. Prestațiunile tinerulă corū țerănescū, afară de una séū dóue piese mai drastice, aū fostū laudabile, aū seceratū vii aplause din partea publiculă, și s'au terminatū cu unū însuflețitū „Deștéptăte Române“, inițiatū din partea tinerimei și secundatū de publiculă întregū, bărbați și femeii.

Ședința II. s'a petrecutū cu cetirea rapórtelorū comisiunilorū esmise din ședința primă și cu propunerile acelora.

Secretarū secundarū și membru suplentū ală Comitetulă pentru restulă periodulă presentū, în loculă resignatulă dnū Ioanū Popū Reteganulă, s'a alesū dlū Dr. V. Bologa.

Învitarea făcută adunării generale din partea dlui profesor I. German în numele despărțământului Blajū, ca adunarea procsimă se se țină în acelū opidū, s'a priimitū cu vii aclamațiuni; și totū asemenea cuvântulū presidialū, cu care s'a încheiatū acéstă adunare generală.

La órele 2 d. a. a avutū locū banchetulū festivū în pavilonulū hotelulū premenționatū; la banchetū aū participatū cam 200 persóne. Toastulū primū, đisū de președintele pentru Maiestatea Sa, a fostū ascultatū de publicū stândū în picióre, și însoțitū de imnulū poporalū, apoi vorbiră dd. Dr. Isacū pentru președintele și comitetulū centralū, Z. Boiu pentru autoritatea locală și locuitorii Sebeșulū, dlū senatorū Piso pentru prosperarea Asociațiunei. Urmară apoi unū șirū de toaste, Dr. A. Bunea pentru comitetulū de primire, B. Bașota pentru solidaritate între înteligință și poporū, Dr. Bologa pentru dlū profesorū universitarū Alecsandru Roman, acesta pentru președinte, ear musica intreținū publiculū cu plăcute piese, mai cu sémă naționale.

Cununa festivităților o încheià unū animatū balū, ce întrunī tineri și bētrāni în sala frumosū decoratā a hotelulū de mai susū. Balulū ținū până în điorī de đī; ear jocurile îndatinate aū fostū înterupte pe la mieđulū noptii de anticele nóstre „Călușerulū“ și „Bătuta“, jucate de 10 tineri țeranī în modulū celū mai frumosū. Premiulū pentru celū mai frumosū și originalū costumū naționalū, lucratū de mānile celei ce-lū pórtā, între aplausele publiculū a fostū acordatū tinerei preotese Sabina Patachi n. Bitea.

Cu acestea se terminară cele trei đile plăcute, ce le petrecurāmū la adunarea generală din Sebeșū, și Marți diminēta cu amicale strīngerī de mână se depārtarā óspeții, fiā-care la ale sale, ducēndū în inimile lorū plăcute suvenirī dela aceste đile senine, carī mai înterupserā cele multe negre, ce ne încungiurā.

O împregiurare nefavorabilă, ce ne impresionă la aceste festivități, a fostă puțină participare a inteligenței române, lipsindă parte mare chiară și delegații despărțemintelor. Ceea-ce însă a umplută cu bucurie inimile tuturoră, este, că valorosulă poporă din Sebeșă și împregiurime a participată la aceste sərbări culturale în numără estraordinară. Și totă asemenea sperămă, că se va realiza dorința noastră generală, ca numărulă membriloră Asociațiunei, precum și concursulă acelora la adunările noastre generale, mai inseninându-se cerulă, să crească din anulă în anulă.

„SOCIETATEA PENTRU ÎNVĚȚĂTURA POPORULUI ROMÂNŪ“ DIN BUCURESCI.

Sub titlulă acesta aduce „Gaz. Trans.“ în Nr. seă 168 a. c. ună articulă fôrte interesantă asupra activității și dezvoltărei numitei societăți culturale. Credem a face ună bună servițiū causei culturei poporului nostru, căreia servesce și fôia acăsta, reproducendă acelă articulă în totă cuprinsulă lui.

„Una din cele mai vechi societăți ale fraților nostri din România este „Societatea pentru învățătura poporului română“, care își are reședința în Bucuresci și care s'a înființată încă în 23 Martiū 1866.

Scopulă societății acesteia este: a) A propaga, prin tôte mijlôcele, învățătura printre toți românii, *fără deosebire la provinciă*; b) a conlucra la înălțarea simțemintelor naționale; c) a ajuta pe tinerii săteni apți pentru învățătura, dar lipsiți de mijlôce; d) a încuragia lucrarea de bune cărți didactice, mai cu sémă pentru învățământulă elementarū și primarū; e) a pregăti învățătorii și învățătore sătesci.

În timpulă de față societatea stă sub protectoratulă Alteței Sale Regale principele *Ferdinandū*, moștenitorulă tronului română. Președinte ală ei este Înaltă Prea Sântia Sa *Ghenadie*, Metropolitulă primatū ală României; vice-

președinți d-nii G. I. *Lahovari* și colonelul Dr. I. *Niculescu*. În jurul acestei societăți sunt întruniți mulțime de bărbați aleși ai României; ea numără 438 de membri și dispune de un capital imobil în valoare de *peste un milion* de lei.

Societatea susține o *școală primară de aplicație* cu IV clase (norme), care în anul trecut a fost cercetată de 141 scolar, și o *școală normală* seș preparandiă, care în anul trecut a fost cu 4 clase, cu începutul anului școlar viitor însă va avea 5 clase. Această școală, care are menirea de a prepara învățătorii harnici pentru luminarea poporului, a fost cercetată în anul școl. trecut de 85 elevi, cari au fost susținuți pe cheltuiala societății, în viitor însă va fi cercetată de 100 elevi, care toți vor fi susținuți gratuit. Ea este o școală de model, în jurul căreia sunt concentrate puteri didactice din cele mai bune. În total funcționează la ea 14 profesori, în frunte cu dl *Petru Gârboviceanu*, ca director.

Intreținerea acestor școli în anul școl. trecut a costat-o pe societate vre-o 50,000 lei; pentru anul școl. viitor însă societatea a votat în același scop vre-o 73,000 de lei.

Pe cât de măreț este scopul urmărit de această societate, pe atât de mare este și entuziasmul unor suflete mari față cu ea. În anul școlar 1893—94 doi bărbați mari s'au aflat în România, cari murind, au testat aproape întrăgă averea lor pe seama acestei societăți. Unul dintre acești fericiți bărbați este *Barbu Lăzureanu*, care a testat societății aproape 100,000 de lei. Eată cuvintele de aur, cu care acest mare Român își începe testamentul seș:

„Mi-am iubit, îmi iubesc și-mi voi iubi națiunea
 „până și chiar când voi fi în mormânt, și foarte adesea
 „m'am gândit la desvoltarea neamului românesc. Din
 „nenorocire însă, nu m'am născut bogat, se pot dispune
 „pune de mijloce materiale însemnate, ca astfel se pot

„dovedi fraților mei Români, într'ună modă mai imbel-
 „șugată, totă nemărginita dragoste, ce am avută și am
 „pentru dênșii. Într'acéstă lume vană, a trebuită se me
 „luptă singurū și nesprijinitū de nimeni altulū, decâtū de
 „Marele Dumneđeū, pentru a-mi face unū drumū, și am
 „fostū nevoitū sē-mi agonisescū prin sudōrea frunții pânea
 „de tōte dīlele.

„Astădī însē, când vērsta me obligă a me gândi
 „la ultimnū minutū alū vieții și nici decum la viēță, aruncū
 „o privire asupra trecutului și muncilorū mele și vedū cu
 „o sufletescă satisfacere, că grațiă economiilorū mele, imi
 „va fi datū sē contribuescū, într'unū viitorū fōrte apro-
 „piatū, la înflorirea intelectuală a țerei și națiunei mele
 „multū iubite“ etc.

Nu mai puținū măiestosū este testamentulū fericitulū
 Românū din Giurgiu, *Haritonū Racotă*, care murindū totū
 în decursulū acestui anū scolarū, lăsă societății întregă sa
 avere în sumă de 200,000 lei.

Aceste esemple de rară însufățire pentru sânta causă
 de cultură națională a poporului românū, vor servi cu dreptū
 cuvēntū spre încuragiare și Românilorū asupriți, căci e vorba
 aici de cultura națională a neamului nostru.

FONDULŪ GEORGIŪ BARIȚIŪ.

Transportū din Nr. 7 1480 fl. 31 cr. și 9 lei.

Ex Nr. 357—1894. Lista Nr. 279. Colectante: Aug. Vicașiū,
 cooperatoriū preotū. Ioanū Vicașiū protopopū, gr. cat. în Hidigū;
 Ambroziū Bulzan, Emiliū Vicașiū, Alecsandru, Vescanū, preotū;
 Ioanū Popiliū, preotū câte 1 fl. Suma 5 fl.

Ex. Nr. 358—1894. Colect. Dr. Paulū Tanco, directorū;
 „Aurora“ ocietate def mprumutū și pēstrare în Năsēudū 50 fl.
 Suma 50 fl.

Ex. Nr. 309—1894, Lista Nr. 621. Selageanū Sinza din
 Cosniciū 50 cr.; Dr. Ioanū Nichita în Zelaū, Vasiliū Patcașiū în
 Hotvan; Stefanū E. Cucū în Pécs; Demetriū Coroianū în San-
 tau; Daniilū Deleū în Perecei; Teodorū Popū; Aug. Vicașiū în
 Hidig; Ioanū Angyal în Șimleū; I. P. Lazarū în Șimleū; Augustinū
 Marcuș câte 1 fl.; Casiū Maniu 2 fl.; „Sylvania“ institutū de cre-

dită și economii în Șimleu 50 fl. ; Pap Petru în Stăua ; Andrei
 Cosma în Șimleu câte 5 fl. Suma 72 fl. 50 cr.
 Transportu 1607 fl. 81 cr. și 9 lei.

BIBLIOGRAFIĂ.

„Voci latine. Dela frați la frați“. București, Socecă, 1894.
 Volumul, cu un frumosă frontispiciu reprezentându columna
 lui Traiană, numele membrilor comitetului național română,
 și numele editorului V. A. Urechiă, aduce 147 adrese auto-
 grafe de aderențe dela totă atâți ilustri bărbați francezi și
 italieni, precum și portrete de domnitori români, insignii,
 stampe și alte ilustrațiuni din istoria română. Ună ală doilea
 volumă ală frumoșei lucrări are se easă în curëndă. Esem-
 plarele venite pentru Ungaria aă fostă confiscate.

PARTEA OFICIALĂ.

Procesă verbală

*luată în ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru litera-
 tura română și cultura poporului română“, ținută în Sibiiă la 23
 Augustă 1894 n.*

Președinte: Ioană Micu-Moldovană, președinte. Mem-
 brii prezenți: Dr. Ilarionă Pușcariă v.-președinte, Ioană V.
 Russu, I. St. Șuluțiu, Z. Boiu, Partenie Cosma, Ioană Crețu,
 Leontină Simonescu, I. Popă de Galați și N. Togană biblio-
 tecariă.

Secretariă: Dr. V. Bologa.

Nr. 143. Magistratulă orășenescă din Sebeșulă sășescă, cu
 datulă 13 Augustă a. c. Nr. 3065, împărtășescă: că a luată la
 cunoscință insinuarea, ce i-s'a făcută de aici sub Nr. 291/1894,
 despre ținerea adunării generale a Asociațiunei în Sebeșulă-sășescă
 în 26 și 27 Augustă a. c., și a designată de reprezentantă ală
 seă pe domnulă senatoră Ioană Piso, aducëndă acésta, cu același
 dată, la cunoscință dlui vice-comite ală comitatului Sibiiului.

— Spre scire.

Nr. 144/267. Direcțiunea despărțemântului Asociațiunei din
 Săliște, cu datulă 27 Iuliă 1894, arată, că la adunarea de consti-
 tuire a despărțemântului aceleia, ținută în 22 Iuliă a. c., s'aă
 încassată dela 11 membri ordinară tacsele pro 1894, în sumă de
 55 fl. și pentru diplome 5 fl., eară dela membri ajutători 13 fl.,
 cu totulă 73 fl.

Ca membri noi s'au înscrisu dnii: I. Măcelariu, notariu în Apoldulu inferioru, I. Ivanu, notariu în Gura-Rtulu, Dr. G. Prunaşu, medic în Orlatu, Ilie Măcelariu, proprietariu în Gura-Rtulu, I. Bunea, notariu în Cacova, I. Manta, preotu în Gura-Rtulu, I. St. Banciu, comerciantu în Selişte, Iordache Roşca, comerciantu în Selişte, N. Roman, comerciantu în Selişte.

Din suma încassată 60 fl. s'au transpusu aici, ear 13 fl. s'au reţinutu pentru trebuinţele despărţământulu.

— Raportulu servece spre scire, primirea sumei de 60 fl. se adeverece, ear membri noi se declară membri ordinari ai Asociaţiunei şi se vor provede cu diplome la timpul se. Reţinerea sumei de 13 fl. pentru trebuinţele despărţământulu se aprobă pentru viitoru înse, cu privire la bugetu, subcomitetulu este chie-matu a se conforma §-lui 18 din Regulamentu.

Nr 145. Direcţiunea despărţământulu Asociaţiunei din Nă-sădu, cu datulu 28 Iuliu 1894. Nr. 9, împărtăşesce, că adunarea, generală a despărţământulu aceluia, convocată pe 29 Iuliu a. c. în Sângiorgiulu românescu, nu s'a pututu ţine, de ore-ce autoritatea competentă administrativă n'a datu concesiunea trebuinciosă. În legătură înainteză raportulu generalu despre activitatea subcomitetulu aceluia pro 1893, şi hârtia oficiulu pretorialu, prin care s'a opritu ţinerea adunării generale cercuale.

— Raportulu servece spre scire; oprirea adunării generale a despărţământulu, nefind motivată, se ia cu regretu la cunoscintă, ear pentru viitoru se provocă direcţiunea, se nu ceră concesiune pentru ţinerea adunării, ci aceea se o insinue autorităţii competente, în sensulu legii, cu 48 ore înainte de ziua ficsată, comunicându-i totu odată programa adunării.

Raportulu despre activitatea subcomitetulu pro 1893, se restitue spre întrebuintare.

Nr. 146/270. Direcţiunea despărţământulu Asociaţiunei din Haţegü, cu datulu 2 Augustu 1894, Nr. 2, aşterne protocolulu adunării generale a despărţământulu aceluia, ţinută la 29 Iuliu a. c. în comuna Băiesci, dimpreună cu suma de 34 fl., încassată la acea adunare şi ulterioru ca tace de membri.

Din cuprinsulu protocolulu se constată următoarele:

a) s'a aprobatu raţiociniulu despărţământulu pro 1893/4 şi s'a datu absolutoriu cassariulu;

b) s'a încassat la acea adunare dela 3 membri ordinari 15 fl. tacse pro 1894, dela membri ajutători 9 fl. și dela alți binefăcători 1 fl. 45 cr., cu totul 25 fl. 45 cr.

c) dlă I. Munteană a esplicat poporului într'o prelegere poporală §. 5. din Regulament, referitor la scopurile Asociațiunei, arătându cerințele și condițiile de existență ale unui popor ca națiune;

d) s'au emis ca delegați la adunarea generală a Asociațiunei din anul curent dñi: I. Munteană și Paul Olteanu.

— Protocolul servește spre scire, primirea sumei de 34 fl. se adevăresce. Mai departe însă, după-ce din raportul cassarului acelu despărțământ este evident, că subcomitetul administră o sumă de 93 fl. elocată la banca „Hăteșana“, afară de banii înaintați aici, direcțiunea este recercată, și transpune și numita sumă la cassa centrală a Asociațiunei, conform §-lui 17 din Regulament.

Nr. 147/317. Direcțiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei cu datul 20 August a. c. Nr. 111, înainteză abdicerea d-șorei Victoria de Heldenberg, dto 31 Iuliu a. c., dela postul de instructoră în forte-piano, din cauza căsătoriei sale.

— Spre scire.

Nr. 148/250. În legătură cu punctul precedent, se presentă cererea domnișorei Alecsandrina Cunțanu, dto 20 Iuliu 1894, pentru a i se oferă cu începutul anului scolar 1894/5. un post învătătoresc de musică la scola civilă de fete a Asociațiunei, în care casă dēnsa resigneză la folosirea mai departe a stipendiului de 500 fl. la an, ce i s'a votat de aici în 1892, Nr. 124, pentru calificarea sa în musica instrumentală la conservatoriul din Lipsca.

— Cererea se încuviințeză, și luându-se la cunoscință resignarea dela stipendiū, se denumesc instructoră de forte-piano la scola civilă de fete a Asociațiunei cu începutul anului scolar 1894/5 în locul devenit vacant prin abdicerea domnișorei Victoria de Heldenberg, între condițiile statorite la institutul nostru sub categoria a doua, pentru instructorii în forte-piano, și pe lângă observarea: ca petenta să producă atestat pe amēdoii ani scolară din urmă, în cari a urmat cursul se la conservatoriul regesc de musică din Lipsca.

Nr. 149/280. Dlă Ioan Rece din Mureș-Ludoș, medicinist a. II. la universitatea din Cluj, cu datul 6 August 1894, cere a i-se conferă vre-unul dintre stipendiile devenite vacante.

— Cererea se restituie petentelui, ca se o înainteze aici, când se va escrie concursu pentru stipendii de această natură.

Nr. 150/283. Direcțiunea despărțământului Asociațiunei din Mureșu-Oșorheiū, cu datulū 6 Augustū 1894. Nr. 44. așterne protocolū adunării generale a despărțământului acelaia, ținute la 1 Augustū 1894, în comuna Băla, dimpreună cu bugetulū despărțământului pro 1894 și cu abdicerea dluī N. Maneguțū de membru alū subcomitetului din motive de ore-care neînțelegere între densusulū și directorulū despărțământului. Înainteză totodată 56 fl. tacse de membri pro 1894.

Din cuprinsulū protocolului se constată următoarele :

a) s'a luatū la cunoscință raportulū generalū despre activitatea subcomitetului pe anulū precedentū, dimpreună cu rațiociniulū cassariulū și bugetulū pro 1894;

b) s'aū declamatū mai multe poesii din clasicii romāni, prin elevi și eleve de acolo, premiindu-se respectivii din mijlócele despărțământului;

c) s'aū încassatū dela 9 membri ordinari: 45 fl. tacse pro 1894, și dela membrii ajutători: 38 fl. 85 cr., cu totul 83 fl. 85 cr.; rămānēnd încă cu restanțe 3 membri ordinari;

d) s'aū esmis ca delegați la adunarea generală a Asociațiunei din anul curent domnii: N. Maneguț protopopū și Ioachim Huza proprietarū în Băla;

e) s'aū luat conclusulū, sē se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Riciū;

f) s'a constituit despărțământulū pe un nou period de trei ani, reelegēndu-se de director Dlu. Vasiliū Hossu protopopū și toți membrii comitetului, afară de dlu P. Pipoșū, care strāmūtāndu-și domiciliulū din acelū cercū, a fostū, înlocuitū prin dnulū Ioanū Bārsanū, preotū în Eghersegū;

g) s'a incredințatū autenticarea protocolului biroului, fără a se efeptui, ba nici chiar de președinte nu s'a subscris.

— Protocolulū servesce, de astădată, esceptionalū, spre scire, se cere însă pentru viitorū sē se înainteze autenticatū și subscrisū în regulă; rațiociniulū despărțământului pe anulū din urmă se apróbă dimpreună cu bugetulū pro 1894, adeverindu-se primirea sumei de 56 fl. ca tacse dela 9 membri ordinari pro 1894, și dela mai mulți ajutători; încātū privesce abdicerea dluī N. Maneguțū de membru alū subcomitetului, — comitetulū regretă afacerea,

neapartținându-și însă competenței sale se relégă adunării generale a despărțământului aceluia.

Nr. 151/334. Domulă Ioană Demiană din Balșa, comitatulă Hunedorei, de present elev în anul al II-lea la conservatoriulă re-gescă de musică din Lipsca, cere cu datul 23 Augustă 1894, a i-se conferi, batără numai pe ună ană, stipendiulă de 500 fl., de care s'a împărțășită în cei din urmă doi ani scolară domnișora Alecsan-drina Cunțană totă ca elevă la numitulă conservatoriulă de musică, în casulă când acelu stipendiulă ară deveni vacantă pentru anulă scolară 1894/5.

— După-ce stipendiulă de sub întrebare este creată prin conclusulă adunării generale a Asociațiunei din 1891, Nr. prot. 24 lit. b) cu scopă de a se cresce o putere didactică pentru mu-sica instrumentală la scôla civilă de fete a Asociațiunei, comitetulă, fără prealabila întervenire a adunării generale, nu se află compe-tentă a dispune de acestă stipendiulă, deși a devenită vacantă pe anulă scolară 1894/5, transpune însă cererea cu recomandare adunării generale din anulă curentă spre aprețiere și aprobare.

Nr. 152/292. Florentină Corcheșă din Cămpeni, absolvent ală scôlei de stată de sculptură din Satulungă și stipendistă ală Asociațiunei, legitimăză sporiulă seă în arta sculpturei pe anulă scolară din urmă, și se rógă ca se i se voteze ună stipendiulă mai mare, spre a puté urma ună curs mai înaltă în acestă ramă la München seă Roma.

— Legitimarea se ia la cunoscință, stipendiulă se declară de vacantă, cât pentru viitoră nu se pôte încuviința petentelă sti-pendiulă, néesistândă ună asemenea stipendiulă.

Nr. 153/293. Direcțiunea despărțământului Asociațiunei din Orăștie, cu datulă 27 Iuliă 1894, răspundendă la hârtia acestui comitetă de sub Nr. 183/1894, arată, că adunarea generală a des-părțământului aceluia nu se pôte ține până în lunile de tómnă, când se pôte conta la rezultate mai bune, și trimite lista rectifi-cată a membriloră Asociațiunei din acelu despărțământă.

— Spre scire.

Nr. 154/295. Direcțiunea despărțământului Asociațiunei din Mediaș, cu datulă 8 Augustă 1894. Nr. 82. așterne protocolulă adunării generale a despărțământului aceluia, ținute la 3/15 Iuliă a. c. în Mediașă, dimpreună cu raportulă subcomitetului cătră acea adunare; ear prin asignațiune postală transpune cu același dat 40 fl. tacse dela membri ordinari pro 1894.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele :

a) s'a luat la cunoștință raportul comitetului despre activitatea sa pe anul din urmă ;

b) s'a încasat 35 fl. taxe pro 1894, dela șapte membri ordinari vechi, 5 fl. dela membrul nou înscris dl Romul Mircea și 27 fl. dela 27 membri ajutători, cu totul 67 fl. ;

c) s'a constituit despărțământul pe un nou period de 3 ani, alegându-se director dl Ioan Moldovan, protopresbiter, iar membri în comitet dñii : Ioan Chendi, administrator prot. ; Dionisiu Roman, cand. de avocat ; Dr. Nicola Racota, medic ; Paul Popescu, preot ; Dr. Ioan Ivan, avocat și Demetriu Deac, preot ;

d) dl Ioan Chendi a ținut o disertație întreținută cu maxime din viața omenescă ;

e) s'a emis ca delegați la adunarea generală a Asociației din anul curent dñii : Ioan Moldovan, protopop, Dr. I. Ivan, avocat și Dr. N. Racota, medic.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare și se adevărește primirea sumei de 40 fl. taxe dela membri ordinari pro 1894. Iar dl Romul Mircea, înscris de membru nou, se declară membru ordinariu al Asociației, și se va propune la proșima adunare generală spre aprobare. În necs cu acestea, după-ce din raportul subcomitetului este evident, că la cassa acestui despărțământ se administrează un fond de rezervă în sumă de 103 fl., direcțiunea despărțământului se recercă, a transpune și această sumă la cassa centrală a Asociației, conform §. 17. din regulamentul.

Nr. 155/296. Direcțiunea despărțământului Asociației din Zarand, cu datul 20 Iuliu 1894 Nr. 1. așterne protocolul adunării generale a despărțământului același, ținute la prima August c. n. în Baia de Criș, dimpreună cu consemnarea membrilor, cari au solvit taxele cu acel prilej, și cere informație : decă este a se estrada bilet de legitimare membrilor ajutători insinuați și primiți deadreptul în adunarea generală ? În legătură cu acest act transpune aici 85 fl. taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele :

a) s'a luat la cunoștință raportul subcomitetului despre activitatea sa pe anul din urmă și s'a autorizat, a împărți două ajutore a 10 fl. învățăcelor meseriași din acel despărțământ ;

b) s'a înscris de membri noi ordinari domni : Nicola Bolboca preot în Baia de Criș, Ioan Cutean privatier în Brad și Ioan

Groza protopresbiter în Hălmagiū, solvindū fiecare tacsa de câte 5 fl., cei doi din urmă și câte 1 fl. pentru diplomă; s'aū mai insinuat de membri noi ordinari, fără a solvi tacsele, domnii: Teodor Zeriu preot în Căraciū, Petru Perian preot în Trestia, solv 2 fl., Nicolae Florea preot în Rîșca, solv. 1 fl. și Ioanū Oncu primariū în Tomești;

c) s'aū încassat tacse dela 13 membri ordinari vechi 65 fl., dela membri ordinari noi 20 fl. și dela membri ajutatori 35 fl., în total 120 fl., din care sumă 85 fl. s'aū transpus la cassa centrală a Asociațiunei, eară 35 fl. s'aū reținut pentru trebuințele despărțământului și s'aū adaus la restul cassei din anul precedent, cu care împreună face suma de 63 fl. 10 cr., ce se administrază la subcomitetul despărțământului;

d) ca delegați la adunarea generală a Asociațiunei s'aū esmis dnii Dr. I. Radu profesor în Brad și N. Pop preot;

e) s'a constituit despărțământul pe unū nou periodū de 3 ani, alegându-se de directorū dlū Vasiliu Dămianū, protopopū, membri în comitetū dnii: Teodorū Popū, avocatū, George Părăū, Stefanū Albu, Constantinū Costinū, Dr I. Radu și Dr. P. Oprișca, profesori.

— Protocolulū servesce spre scire cu aprobare, adevărindu-se primirea sumei de 85 fl. ca tacse dela membri; membri noi anume dnii: N. Bolboca, I. Cuteanū și I. Groza, cari aū solvitū tacsele prescrise, se declară de membri ordinari ai Asociațiunei și se vorū provedé cu diplome după obținerea aprobărei la procsima adunare generală a Asociațiunei, érá membri noi insinuați, fără a solvi tacsele (p. 2), se vor declara de membri după ce vor completa, respective solvi tacsele prescrise pentru membri ordinari.

Membri ajutatori nu se provedū cu documentū de legitimare, dar se constată la protocolū primirea lorū cu suma tacsei, ce aū solvitū și se ținū în evidență pentru viitorū.

Cu privire la suma restantă de 63 fl. 10 cr., ce se administrază la cassa subcomitetului, se recercă direcțiunea despărțământului a o înainta la cassa centrală a Asociațiunei, conform §. 17 din Regulamentū, reținendū numai cât ce cere pe basa bugetului pentru trebuințele despărțământului pe unū anū.

Nr. 156/306. S'aū primitū pentru biblioteca Asociațiunei:

Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermannstadt. XLIII. Jahrgang. 1894.

— Spre scire cu mulțemită, pe lângă observarea, că s'a transpusū la bibliotecă.

Nr. 157/309. Dlă AndreiŃu-Cosma directorulŃu executivŃu alŃu institutului de creditŃu „Silvania“ din ŃimleŃu, cu datulŃu 14 AugustŃu a. c. transpune 72 fl. 50 cr. colectaŃi pentru fondulŃu „George BariŃiŃu“ cu lista Nr. 621.

— Primirea sumei de 72 fl. 50 cr. se adevereŃe, cu aceea, cŃ s'a transpusŃu deja la fondulŃu „George BariŃiŃu“, ear lista se transpune la redacŃiunea organului AsociaŃiunii spre publicare.

Nr. 158/310. DirecŃiunea despŃrŃemŃntului AsociaŃiunii din ReghinulŃu sŃsescŃu, cu datulŃu 1/13 AugustŃu 1894. aŃterne protocolulŃu adunŃrei generale a despŃrŃemŃntului aceluia, Ńinute la 9 AugustŃu a. c. Ńn ReghinŃu, dimpreunŃ cu 76 fl., tacse dela membri pro 1894.

Din cuprinsulŃu protocolului se constata urmŃtoarele:

a) s'a luatŃu la cunoscŃnŃa raportulŃu subcomitetului despre activitatea sa pe anulŃu din urmŃ;

b) s'a ŃnscrisŃu de membru noŃu ordinariŃu dlŃu Dr. Iacob RŃdu, preotŃu greco-cath. Ńn ŃermaŃ, solvindŃu tacsu de 5 fl. Ńi 1 fl. pentru diplomŃ; s'aŃ ŃncassatŃu 60 fl. dela 12 membri ordinariŃi vechi pro 1894, Ńi 10 fl. dela alt membru vechiŃu pro 1893 Ńi 1894, ear dela membri ajutatŃori 6 fl.; cu totulŃu 82 fl. din aceŃtia 76 fl. s'aŃ transpusŃu la cassa centralŃ, ear 6 fl. s'aŃ reŃinutŃu pentru trebuŃnŃele despŃrŃemŃntului;

c) s'a constituitŃu despŃrŃemŃntulŃu pe unŃu noŃu periodŃu de 3 ani, alegŃndu-se directorŃu dlŃu PatriciŃu Barbu, avocatŃu, membri Ńn comitetŃu dñii: Petru Uilacan (cassariŃu), IosifŃu Popescu (secretariŃu), Dr. I. Popescu (controlŃori), MihailŃu OrbonaŃu, GalacteonŃu ŃagŃu, Dr. A. CeuŃanŃu, SeverŃu Barbu, Marcu CetŃatanŃu, A. TŃrnŃveanŃu, LeonŃu Popescu, Eug. MarinoviciŃu, Dr. Aug. CheŃanŃu, membri suplŃnŃi dñii: Iosif Fincu Ńi MichailŃu BrŃtitanu;

d) s'a ŃncredinŃatŃu dlorŃu GalacteonŃu ŃagŃu Ńi Petru UilŃcan, protopresbiteri, ca sŃ ŃmpŃrŃescŃ, dupŃa buna lorŃu chibzuialŃ, cele dŃoue premii Ń 25 fl., destinate ŃncŃ din anulŃu trecutŃu pentru doi ŃnvŃŃatori din aceluŃ despŃrŃemŃntŃu, cari se vor distinge Ńn ramulŃu pomŃritului.

— ProtocolulŃu serveŃe spre scire cu aprobare, membrulŃu noŃu dlŃu Dr. Iacob RŃdu se declarŃ de membru ordinariŃu alŃu AsociaŃiunii Ńi se va provedŃ cu diplomŃ dupŃa obŃinerea aprobŃrii la procsima adunare generalŃ; se adevereŃe primirea sumei de 76 fl., tacse dela membri vechi pro 1894. Ńi se aprobŃ reŃinerea sumei de 6 fl. pentru trebuŃnŃele despŃrŃemŃntului.

Nr. 159/312. Dómnă Ecaterina Radivoievici din Bozevici, cu datulă 15 Augustă 1894. cere se i se facă ună prețu mai redusă pentru aședarea ficei sale în internatulă scólei de fete a Asociațiunei.

— Nefind locuri cu tacse reduse în internatulă scólei de fete a Asociațiunei, cererea nu se póte încuviința, se îndrăptă însă petenta a concurge la unulă dintre stipendiile à 50 fl., ce sunt menite pentru elevele interne.

Nr. 160/314. Direcțiunea despărțeméntului Asociațiunei din Murășu-Ludoșu, cu datulă 15 Augustă 1894. Nr. 23, relatéză, că adunarea generală a despărțeméntului acelaia s'a ținută în 5 Augustă a. c., dar protocolulă nu se póte așterne spre revisiune, nefindă încă redactată din cauza absenței actuarului, în legătură însă transpune 80 fl., tacse încassate dela membri pro 1894, și restanțe, alăturându totodată consemnarea rectificată a membriloră Asociațiunei din acelă despărțeméntu. În sfârșitū arată, că s'au însinuată doi membri noi, anume dñi: Macsimilianū Vlasiū, proprietariū în Lechința de Mureș și Vasiliū Vlasiū, învățatoriū în Cheța, și că s'a constituită despărțeméntulă pe ună nouă periodū de 3 ani, alegându-se directorū: dlū Nicolae Solomonū, protopresbiterū, membri în comitetū dñi: Ioanū Boieriū (cassariū), Vasiliū Turcu, (actuariū), Emiliū C. Alecsandrescu, Romulū Orbeanū, Alecsandru Precupū și Georgiū Negruțiū.

— Raportulă servesce spre scire, și se adeveresce primirea sumei de 80 fl., tacse dela membri pro 1894 și restanțe; ear membri noi, anume dñi: Macsimilianū Vlasiū și Vasiliū Vlasiū, se declară de membri ordinari ai Asociațiunei și se vor provedé cu diplome după obținerea aprobărei la procsima adunare generală a Asociațiunei.

Nr. 161/315. Direcțiunea despărțeméntului Asociațiunei din Clujū, cu datulă 18 Augustă 1894, Nr. 14, așterne protocolulă adunărei generale a despărțeméntului acelaia, tinute la 9 Augustă a. c. în Clujū, dimpreună cu 220 fl. tacse de membri.

Din cuprinsulă protocolulă se constată următóarele :

1. S'a luatū la cunoscința raportulă oficiulă de cassă alū despărțeméntului pe anulă din urmă, din care se vede, că :

a) fondulă „Nicolău Tamășanu“ constă în presentū din 5272 fl. ;

b) fondul pentru ridicarea monumentului „Simëon Romon-
țană“, constă din 533 fl. ;

c) fondul pentru ridicarea unei scôle în Mociu, constă din
120 fl. și

d) fondul de „premi ală despărțământului XIV“, constă din
16 flor.

2. S'a luat conclusul, ca fondul de 2000 fl. ală societății
„Iulia“, ce se administrează de 10 ani prin Casina română din
Cluj, să se transpună, conform statutelor, la fondul Asociați-
unei transilvane în Sibiu, — pe lângă observarea: să se pună în
conțelegere subcomitetulă despărțământului cu comitetulă centrală
pentru învoirea acestuia, ca să se administreze pe viitor numitulă
fondă la despărțământulă Asociațiunei din Cluj.

3. S'au înscris de membru fundator dlă Dr. Gregoriu
Silași profesor de universitate în pensiune în Cluj, solvind tacsă
de 200 fl., de membri ordinari dñi: Nicola P. Rațiu, capelan
gr. cat. în Cluj și Pavel Sfințiu, profesor, solvind tacsă de
câte 5 fl. și 1 fl. pentru diplomă; s'au mai încassat la acea
adunare dela 3 membri ajutatori 3 fl., cu totul: 215 fl., trans-
puși la cassa centrală.

4. S'a constituită despărțământulă pe ună nouă periodă de
3 ani, alegându-se director dlă Dr. Gr. Silași, profesor de uni-
versitate, membri în comitet dñi: N. P. Rațiu (secretariu),
Emeric Popă, avocat (cassariu), I. Laslo, protopop, Tuli Roșcu,
protopop, Dr. A. Isac, avocat, Dr. G. Ilea, avocat și
Basili Podóbă, oficial de bancă.

5. Ca delegați la adunarea generală a Asociațiunei din anulă
curentă s'au esmis dñi: Dr. A. Isac, avocat și I. Laslo. pro-
topop, eventual Tuli Roșcu, protopop.

6. S'a autorisat subcomitetulă, a convoca procsima adunare
generală cercuală după a sa bună chibsuință.

— Protocolulă servesce spre scire, adeverindu-se primirea
sume de 220 fl. tacsă de membri; dlă Dr. Gregoriu Silași se de-
clară de membru fundator ală Asociațiunei, dñi N. P. Rațiu și
Paul Sfințiu de membri ordinari și se vor provede cu diplome
după obținerea aprobărei la procsima adunare generală a Asocia-
țiunei.

Cu privire la fondurile de sub pct. 1 litera a) b) c) și d) și
cu privire la fondulă societății „Iulia“, se recercă direcțiunea des-
părțământului, să le transpună la cassa centrală a Asociațiunei

conform §. 17 din Regulamentă, dimpreună cu rațiociniile loră de până aci, cu tóte anteactele și literele fundamentale, ca să se administreze conformă intențiunei fundatoriloră.

Nr. 162/141. Se presentă cererile învățeciloră meseriași înaintate la concursulă publicatū sub Nr. 141, a. c. pentru conferirea celoră *nóue* ajutóre à 25 fl. la anū din subvențiunea, ce se priimesce spre acestū scopū dela societatea „Transilvania“ din Bucurescī, și anume dela:

Antoniū Russu din Zelaū, Ioanū Raicu din Alba-Iulia, Michailū Russu din Bistrița, Ioanū Oprița din Orăștie, Nicolaū Mitrea din Reșinari, Augustinū Fekete Negruțiū din Clujū, Nicolaū Comșa din Cohalm, Georgiū Cocișiū din Blajū, Nicolaū Leach din Cămpeni, Cornelū Dascălū din Mureșū-Oșorheiū, Nicolaū Ciugudeanū din Blajū, Iuliū Făgărașū din Sibiiū, Ioanū Ursu din Sibiiū, Nicolaū Comanescū din Reșinari, George Columban din Sibiiū, Ioanū Popū din Dees, Ioanū Comșa din Sibiiū, Nicolaū Mihaiū din Sibiiū, Victorū Caba din Jiboū, Dumitru Acsente din Sibiiū, Măcsimilianū Dopp din Sibiiū, Ioanū Budoiu din Orăștie, Iosif Șerbanū din Cinculū mare, Simeonū Blaga din Ormenișulū de Cămpie, Nicolaū Bumbacū din Sibiiū, Mihailū Simonetti din Sibiiū, Vasiliū Bindea din Betlean, Ioanū Costea din Elisabetopole, Onoriū Oprea din Sibiiū, Mihailū Radu din Teiușū, Vasilie Gorganū din Clujū, Augustinū Stoica din Orăștie, George Slăniceanū din Prejmer și Silviū Popoviciū din Deva, — celū din urmă întratū după terminū.

Ajutórele de câte 25 fl. la anū se votéză următoriloră:

— *Antoniū Russu*, învățacelū de rotariū în Zelaū, *Ioan Oprița*, învățacelū de franzelariū în Orăștie, *Georgiū Cocișiū*, învățacelū de croitoriū în Blajū, *Nicolaū Leach*, învățacelū de pantofarū în Cămpeni, *Cornelū Dascălū*, învățacelū de cojocariū în Mureșū-Oșorheiū, *Iuliū Făgărașū*, învățacelū la fabrică de casse în Sibiiū, *Ioanū Ursu*, învățacelū de pantofariū în Sibiiū, *Nicolaū Comanescu*, învățacelū de faurū în Reșinari și *Nicolau Bumbac* din Orlatū, învățacelū de pantofarū în Sibiiū.

Nr. 163/332. Cassariulū Asociațiunei presentă proiectulū referitoriū la contopirea fonduriloră mai mici ale Asociațiunei, cari sunt fără destinațiune specială, pe lângă amănunțite indigitări referitóre la întemeierea și starea loră de ađi, și propune:

Fundațiunile: *Anonima Brașovū*“, „*Confianța*“, „*Titie*“, „*Tofaleana*“, și depositulū „*Mureșianū*“ să se transpună în fondulū

generală ală Asociațiunei; ear depositulă „*Hongea*” se se dee reuniunei meseriașiloră români din Brașovă, conformă propunerăi comisiunei comitetulăi din raportulă dela 10 Novembre 1889.

— Se primesce cu următorea modificare: depositulă „*Mureșiană*” se administră și pe viitoră cu speciala sa menire, rămânândă în sarcina biroulăi, a face representațiune în acestă obiectă cătră adunarea generală a Asociațiunei din anulă curentă.

Nr. 164/333. Cassariulă Asociațiunei cu datulă 23 Augustă a. c., cere se se încuviințeze o sumă de 50 fl. pentru unele reparatură, ce sunt neaparate la cuartirulă, ce s'a închiriată dnei Ana Moga în etagiulă I. ală edificiulăi Asociațiunei.

— Se aprăbă.

Nr. 165. Pentru verificarea procesulăi verbalăi

— Se designăză membri: I. St. Șuluțiu, Z. Boiu și P. Cosma. Ședința se închee.

D. u. s.

Ioană M. Moldovană m. p.,
președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretariă II.

S'a verificată. Sibiiă 3 Septembrie 1894.

P. Cosma m. p.

I. St. Șuluțiu m. p.

Z. Boiu m. p.

Procesă verbală

luată în ședința I. a adunărăi generale a XXXIII. a „Asociațiunei transilvană pentru literatura română și cultura poporului română”, ținută în Sebeșulă sășescă la 26 Augustă 1894 n.

Președinte: Ioană M. Moldovană, președintele Asociațiunei.

Secretariă: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 1. După terminarea oficiulăi divină, celebrată în bise-ricile ambeloră confesiuni române din locă, președintele Asociațiunei dlă I. M. Moldovană deschide adunarea generală prin cuvântulăi presidială, la orele 11 a. m. între viile aplause ale numeroșiloră asistenți.

— Cuvântulă de deschidere, întimpinată cu vii urale, se alătură la protocolă, având a se publica în organulă Asociațiunei.

Nr. 2. Conform programei pentru ordinea de ăi, se dă ce-tire raportulăi generală despre activitatea comitetulăi Asociațiunei pe anulă ultimă de gestiune 1893.

— Se predă pentru esaminare comisiunei constatătore din dnji: Dr. Vasile Hossu, Vasile Zehan și Dr. Liviă Bran de Lemeny.

În legătură cu acesta se esmite o comisiune în persoanele dlorū : Dr. A. Bunea, N. Maneguț și I. Drăganū, pentru esaminarea rațiociniului Asociațiunei pro 1893 și alū bugetului pro 1895, — și a treia comisiune în persoanele dlorū Dr. Pompiliū Isac, Ioanū Măcelariū și Zevedeiū Mureșianū, pentru încassarea tacselorū dela membri vechi ai Asociațiunei și dela cari se vor înscrie din noū, spre care scopū se suspende ședința pe 10 minute.

Nr. 3. Redeschidēndu-se ședința, dlū Gregoriū Maiorū, redactorū la „Gazeta Transilvaniei“, presentă următórea propunere :

„Avēnd în vedere, că una dintre cauzele principale, cari împedecă ajungerea mai grabnică a scopurilorū Asociațiunei, este lipsa de mijlóce ;

avēnd în vedere, că numai lipsei unei organizațiunii mai strfnse este a se atribui, că masele mari ale poporului românū stau în nepăsare și nu-și ofer concursulū lorū materialū pentru Asociațiune ;

avēnd în vedere, că aceste constatări s'aū făcutū și din par-tea adunării generale a despărțēmētului I alū Brașovului, propunū :

sē se întemeeze agenturī în fie-care comună, cari se fie îndatorate a administra Asociațiunei în fie-care anū o colectă de celū puținū atâția crucerī, câte suflete sē află în comuna respectivă, întemeindū acēstă propunere și pe dorința adunării generale a despărțēmētului amintitū, care a enunțatū aducerea acesteī propunerī în actuala adunare generală prin reprezentanții seī.

Avēnd în vedere mai departe, că scopulū principalū alū Asociațiunei este cultura poporului dela țēră, care nu se póte ajunge, de cât prin cetirea cărțilorū romānescī bine alese, propunū :

Onorata Adunare sē hotărēscă punerea în lucrare a îndroducerī bibliotecelorū populare ambulante, creāndū succesive premīi, eventualū dāruindū întrēga sumă necesară spre acēstū scopū, acelora dintre despărțēmintele Asociațiunei, cari se vorū hotări a introduce pe teritoriulū lorū sistemulū bibliotecelorū ambulante“.

— Se predă comisiunei esmise pentru esaminarea raportului.

Nr. 4. Dlū Dr. Augustinū Bunea, secretariū consistorialū în Blajū, presentă următórea propunere :

„Constatāndu-se, că din 33 despărțēminte ale Asociațiunei, numai 14 aū insinuatū delegații lorū la adunarea generală și chiar și dintre ceī 31 delegați insinuați din amintitele despărțēminte, numai 9 s'aū presentatū, propun : Onorabilulū comitetū centralū sē atragă atențiunea sub-comitetelorū din despărțēminte

cu totă energia, ca să îngrijescă de executarea conlusului adusă în adunarea generală dela Hațeg, ca adecă fie-care despărțământu să fiă reprezentatū la adunările generale prin celū puțin 2 delegați și se nu mai alégă ca delegați astfelū de membri, despre cari se pôte scī înainte, că nu se vorū presenta la adunările generale, ear delegații absenți să se întroducă cu numele în protocolulū adunării

— Se predă aceleiași comisiuni.

Nr. 5. Se presentă cererea dluī Iuliū Vuia, învățătorii în Comloșulū mare (Bănatū), datulū 24 Augustū a. c. pentru unū ajutorii în bani, spre a putē scruta unele archive din Pesta, Viena ș. a. în scopulū completării opului seū „Istoria scōlelorū nōstre dincōce de munți“, și pentru ca să i se deē gratuitū fōia Asociațiunei dela întemeerea sa.

— Se predă aceleiași comisiuni.

Nr. 6. Se presentă cererea dluī I. Demian, elev în anulū alū II-lea la conservatoriulū regesc de musică din Lipsca, dto 23 Augustū 1894, pentru conferirea stipendiului de 500 fl., baterū pe unū anū, de care stipendiū s'a împărțesitū în ultimii doi ani scolarī dșōra Alecsandrina Cunțanū, totū elevă la numitulū conservatorū, cu recomandare dela comitetulū Asociațiunei spre aprobare

— Se predă aceleeași comisiuni.

7. Se dă cetire telegramelorū de felicitare sosite dela p. t. d.

Din Sibiiū: Mironū Romanulū, arhiepiscopū și metropolitū.; din Vațū: Popū de Basesci, Cristea, Patița, Comșa, Bărcianu, Velici, Barbu, Suciū, Roman și Domide; din Năsăud: Dr. Ioanū Popū, vicariū; din Timișōra: Bărcianu, redactorū; din Bucuresci: G. Moianū, și învățătorii cu învățătoarele întruniți la cursulū pentru lucrulū de mână; Romāniī din Deva și jurū; din Sibiiū: Dr. Vecerdea, Dr. Șpan, A. Popescu; Romāniī din Sibiiū; din Sibiiū: Russu, protopopū, Dr. Russu, avocatū; din Sibiiū: Redacțiunea „Telegrafulū Romānū“, și „Rândunica“; din Sibiiū: I. cav. de Pușcariū, Dr. Pușcariū, archimandritū.

— Spre plăcută scire cu întimpinări insuflețite.

Nr. 8. Comisiueea esmisă pentru încassarea tacselorū dela membri vechi și noi ai Asociațiunei, prin referentulū seū domnulū Zevedeiū Mureșianū, raportéză următoarele:

a) s'au încassatū dela membri vechi Asociațiunei ca tace pro 1894, anume dela dnii: I. Droc, protopopū în Mercurca (5 fl.),

Ioanū Punteanū, parochū în Vingard 5 fl.; Carolina I. Crețariū din Vingardū 5 fl.; Dr. V. Hossu, profesorū în Blaș 5 fl.; Sergiū Medean, capelan protopopescū în S.-Sebeș 5 fl.; Vincențiu Nemeș, parochū în St.-Martinulū săratū 20 fl. pro 1891—1894; Dr. Enea Draia, avocatū în Abrudū 5 fl.; Ioanū Floca, parochū în Răhău 5 fl.; Ion Macs. Vulcū din Pianulū superiorū 5 fl.; Pavelū Vulcū dto 5 fl.; Alecsandru Dobrescu, v.-protopopū în Sebeșulū săsescū 5 fl.; Ioanū Carabanū, economū în Vințulū de josū 5 fl.; Comuna politică Săsciori 10 fl. pro 1892 și 1893; Vasile Rêhoveanū, învêțatoriū în Câlnicū 5 fl.; Nicolaū Petruț, parochū în Dostat 5 fl.; Alecsandru Roman, profesorū de universitate în Budapesta 5 fl.; Gerasim Cârpenișanū, notariū în Răhău 5 fl.; în totalū 105 fl.

b) dela membri noi, anume dela dnii: Dr. Zosim Chirtopū, cand. de avocatū în Sibiiū 6 fl.; N. Barbu, adv. în Alba-Iulia, 5 fl.; George Totoian, parochū în Chișfalău 5 fl.; Nic. Dura, capelanū în Dealū 6 fl.; Ioanū Hălălae, notariū în Săsciori 6 fl.; Avram Grecu, proprietariū în Cârna 6 fl.; Avram Păcurariū, parochū în Lancrăm 6 fl.; Avram David, învêțatoriū dir. în S. Sebeș 6 fl.; Dr. Iosif Blaga, profesorū în Brașovū 5 fl.; Constantin de Colbasi, proprietariū în Șpring 100 fl.; Institutulū de creditū „Sebeșana“ din Sebeșulū săsescū 101 fl.; cu totulū 252 fl.

c) dela membri ajutători: George Răhoveanū din Câlnicū 1 fl.; Gligorū Bulbucū din Vurper 20 cr.; Ioanū Veber, notariū în Pianulū superiorū 5 fl.; Nicolae Herlea, seniorū fostū învêț. în Vinerea 1 fl.; Ilariū Tulburean, învêțatoriū în Dobra 1 fl.; George Munteanū, măcelariū în Mercurea 1 fl.; Iosif Trifan, proprietariū în Lancrăm 1 fl.; Nicolae Bujiu în Sebeș 1 fl.; Ioanū Cetățan și fiulū seū Galateonū 20 de franci în aurū; Mermezan Crăciunū din Vurperū 1 fl.; Ioanū Câlniceanū student din Boz 1 fl.; Ioanū Mircea proprietariū în Vurperū 1 fl.; Ioachim Cârpenișan, parochū în Câlnicū 1 fl.; Aron Herlea, pantofarū în Vinerea 1 fl.; cu totulū 16 fl. 20 cr. și 20 de franci în aurū.

Suma întrégă încassată ca tace dela membri face: 373 fl. 20 cr. și 20 franci în aurū.

— Spre plăcută scire, declarându-se de membri ai Asociațiunei, în sensulū statutelorū, cei înscriși pentru întâia dată, avênd a li se estrada diplomele la timpulū seū.

Nr. 9. Dlă Basiliu Bașiota, jude reg. în pensiune, cetesce disertațiunea sa intitulată: „Pentru ce s'aŭ romanisatŭ Dacii mai ușorŭ ca alte poporŭ“.

— Disertațiunea se ascultă cu viuă plăcere și se depune la birou spre publicare în organulŭ Asociațiunei.

Nr. 10. Dlă Zacharia Boiu, asesorŭ consistorialŭ, cetesce disertațiunea sa intitulată „Fundatiunea Ioanŭ Otteteleșanŭ“.

— Disertațiunea a două se ascultă cu aceeași viuă plăcere și mulțemire și se depune la birou pentru publicare în organulŭ Asociațiunei.

Ședința se încheiă, anunțându-se procsima ședință pe mâne la 10 ore.

D. u. s.

Ioanŭ M. Moldovanŭ,
președinte.

Dr. V. Bologa,
secret. II.

Procesŭ verbalŭ

luatŭ în ședința II-a a adunărei generale a XXXIII a Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, ținută în Sebeșulŭ săsescŭ la 27 Augustŭ 1894 n.

Președinte: Ioanŭ Micu Moldovanŭ, președintele Asociațiunei.

Secretarŭ: Zacharia Boiu.

1. Președintele deschide ședința la 10¹/₄ oră a. m. și invită pe secretariulŭ II. Dr. V. Bologa, a da cetire procesulŭ verbalŭ alŭ ședinței I.

— Procesulŭ verbalŭ se cetesce și se verifică.

2. La ordinea ȃilei urmăză raportulŭ comisiunei esmise pentru esaminarea raportulŭ generalŭ alŭ comitetului centralŭ asupra activității sale în cursulŭ anului 1893. Raportorŭ Dr. V. Hossu.

— Raportulŭ comitetului centralŭ în generalŭ se ia spre sciință și de basă a desbaterei speciale.

3. Trecându-se la desbaterea specială,

— partea I. despre ședințele comitetului, se ia spre sciință, dându-se espresiune bucuriei pentru aprobarea din partea guvernului a alegerei de președinte, ce s'a făcutŭ la adunarea generală din Năsăudŭ.

Partea II. „*Școala Asociațiunei*“, se ia spre plăcută știință.

Partea III. „*Administrarea averii Asociațiunei*“,

Partea IV. „*Membri Asociațiunei*“, precum și

Partea V. „*Biblioteca Asociațiunei*“, de asemenea se iaș spre știință.

4. La partea VI. *Despărțemintele Asociațiunei*, comisiunea propune, a se da espresiune bucuriei adunării generale pentru o mă mare activitate, ce desvöltă despărțemintele în generală, dat tot-odată și părerei de rău pentru stagnarea unora din ele, și anume: Gherla, Turda și Deva, cu adausul, ca comitetulă centrală se în-trevină la guvernă, a nu se face impedimente întrunirei despărțeminteloră, precum s'aă făcută în anulă espirată.

— După informațiunea dată de dlă Partenie Cosma despre pașii făcuți din partea comitetului centrală în cestiunea funcționă-rei despărțeminteloră, propunerea comisiunei se priimesce, fără îndatorirea de a se mă întreprinde pași noi la guvernă.

5. Propunerile comisiunei:

a) a se declara de membri cei primiți de comitetă și provăduți cu documentă de legitimare, dupăcum se vede din consemnarea alăturată la raportulă generală;

b) a se face pomenirea datorită memoriei membriloră răposați ai Asociațiunei prin rădicare și în protocolulă ședinței de adă,

— se priimescă, și de membri ai Asociațiunei se proclamă următorii domni:

Membri fundatori:

Dr. Gregoriă Silași, profesoră de universitate în pensiune în Clujă.

Membri pe viată:

Aureliă Danciă, proprietariă în Buciumă; Georgiă Bocan, proprietariă în Crisciori; Vidra superioriă, comuna bisericăscă gr. ort.; Samuilă Popoviciă, preotă în Berii; Dr. Vasile Bologa, profesoră în Sibiiă.

Membri ordinari:

Flaviă Sterca Șuluțiă. admin. domonială în Vidraseă; Dr. Ioană Stroia, ofic. consistorială în Sibiiă; George Candrea, primar în Négra; Enea Gerasimă, comerc. în Cămpeni; Ioană Galdă, propriet. în Ponorelă, Ioană Jarca Șona, primar în Zernesci; Ioană Avram, învățatoră în Holbav; Demetriă Banciă, farmacistă în Să-

liște; Vasiliu Simtionu, notarü in Castău; Gavriilü Hango, presb. in Sibiiu, Dr. Georgiu Prunașiu, medicü in Orlatü, Ilie Măcelariu, propriet. in Gurariulu; Ioanü Manta, preotü in Gurariulu; Ioanü Bunea, notarü in Cacova; Ioanü St. Banciu, comerc. in Seliște; Ioanü Ivanü, notarü in Gurariulu; Nicolaü Romanü, comerc. in Seliște; Iordache Roșca, comerc. Seliște; Ioanü Măcelariu, notarü in Apoldulü-inferiorü; Dr. Iacob Radu, preotü in Șermaș; Măcșimilianü Vlasiu, proprietariu in Lechința de Mureș; Vasiliu Vlasiu, învățatoriü in Cheța; Nicolaü P. Rațiu, capelanü gr. cat. Clujü; Pavelü Sfințiu, profesorü in Român.

Ear memoriei *membrilorü decedați* dela adunarea generală din Năsăudü până la cea presentă, și anume:

Membri fundatori:

Ludovic Csató, atlvocat in Blajü; Muste Vasilie in Zalnocü;

Membri pe viêtă:

Petru Brană, propriet. in Ciugud; Vasile Popü, canonicü in Gherla; Ioanü Mihu, propriet. in Vinerea; Ilie Herlea, propriet. in Vinerea; Ilie Popü din Orăștie; Ioanü Bozoșanü, preotü in Moșna; Andreiu Popoviciu, comerc. in Brașovü; Radu Radovicü, comerc. in Brașovü;

Membri ordinari:

Antoniü Stoica, jude de tribunalü in M.-Oșorheiü; Ioanü Cordarcea, propriet. in Oroiu; Ioanü Jarda, învăț. dir. in Năsăudü; Ioanü Macaveiu, preotü in Feldru; Demetriü Jurca din B. Șasa; Alecsandru Tobias, notarü in Abrudü; Georgiu Aiserü, comerc. in Făgăraș; Romulü de Crainicü, protopopü in Dobra; Vasilie Marinceș, preotü in Pria; Nicolaü Beü, din Sebeșulü săsescü; Iuliü Crețariü, proprietariü in Vingard; Pamfilie Michailă, propriet. in Romoșelü; Dumitru Nanü din Reșnovü,

— se face pomenire prin sculare și însemnarea lorü la acestü procesü verbalü.

6. Propunerile speciale, adause din partea comisiunei:

a) comitetulü este îndrumatü, a întreprinde toți pașii de lipsă, pentru ca interesulü față de Așociațiune se crească și pentru ca numërulü membrilorü să se sporască;

b) comitetulü este îndrumatü, a întreprinde toți pașii posibilü, pentru ca in orașele Gherla, Turda și Deva să se înființeze despărțeminte, —

— se priimescü din partea adunărei generale.

7. Cu privire la propunerea dnului Gr. Maioră din ședința de eră, privitoare la înființarea de agenturi comunale și de biblioteci ambulante, comisiunea propune, ca fiindă tóte aceste lucruri prevădute în §. 5. punctă a) și §. 7 punctă b) ală Regulării mijlóceloră pentru ajungerea scopuriloră Asociațiunei, să se recomande despărțeminteloră, ca să stăruască asupra înființării de agenturi în tóte comunele, asupra înființării de biblioteci populare și asupra colecteloră prin câștigarea de membri ajutători; ear dnulă Gr. Maioră măi face o nouă propunere ca să se îndrume comitetulă, ca suma de 50 fl. colectată de dsa în scopulă de a se înființa biblioteci ambulante și transpusă la comitetulă centrală, să o dea ca premiiă aceluī despărțemintă, carele măi întâiū va înființa biblioteca ambulantă.

— Se primesce propunerea comisiunei, cu aditamentulă dluī P. Cosma, că se autorisază comitetulă, a conferi suma colectată pentru înființarea de biblioteci populare ambulante după buna sa aflare unuī séū măi multoră despărțeminte, cari voră urmări scopulă indicatū.

⑧ *Propunerea dluī Dr. A. Bunea*, privitoare la participarea măi viuă a despărțeminteloră la adunările generale, comisiunea o recomandă spre priimire.

Se priimesce cu modificările făcute de dd. N. Ivanū și P. Cosma, ca se nu se publice numele aceloră, cari, aleși fiindă de despărțeminte, nu s'au prezentatū, ci să se recomande despărțeminteloră, a alege pentru adunările generale astfelū de delegați, cari potă satisface mandatulă priimitū.

9. Cu privire la *cererile întrate*, comisiunea propune:

a) propunerea comitetului, a se acorda stipendiulă de 500 fl., la care a resignatū conservatorista d-șóra Alecsandrina Cunțanu, dluī Ioanū Damianū, totū conservatoristū de Lipsca, dar numai pentru anulă 1894/5, să se priimescă;

b) cererea dluī Iuliū Vuia, invătătorū în Comloșulă bănățenū a i se vota unū ajutorū pentru publicarea de documente istorice, privitoare la scólele române, se transpune comitetului centrală spre opinare și relatare, —

Dlū Onoriū Tilea propune, ad a) a se relega afacerea la comitetū, ca se publice concursū pentru stipendiulă în cestiune și apoi se-lū conferască competentelăi celuī măi meritatū.

Dlă P. Cosma propune, a se autorisa comitetulă, ca stipendiulă de 500 fl., creată prin conclusulă Nr. 24 punctă 3—6 ală adunărei din Hațegă dela 1891 pântu elevi, cari se voră perfecti-ona în musica instrumentală ca puteri didactice pântu scôla Asociațiunei, devenită vacantă, să se potă conferi în anulă scolară procsimă eventuală și pântu musica vocală, fără îndatorirea stipendistulă de a servi scôlei Asociațiunei.

Dlă Dr. A. Bunea propune, a nu se încuviința cererea suplicantelă, având Asociațiunea trebuințe mai urgente.

După desbatere mai îndelungată, la care participă domniă N. Ivană, N. Manegutiă, Dr. V. Bologa, Dr. Isid. Marcă, Dr. P. Isacă, Dr. Iosif Blaga, Ioană Ghermană și alțiă,

— Se priimesce propunerea dlui P. Cosma.

Ad b) cererea dlui Iuliă Vuia pântu ajutoriă la publicarea de documente istorice,

se transpune comitetulă spre competentă afacere.

10. Urméză comisiunea pântu *esaminarea rațiociniulă pro 1893 și a proiectulă de bugetă pre 1895*. Referentă Dr. A. Bunea.

Priimindu-se propunerile comisiunei, se concludă:

a) Adunarea generală aprobă rațiociniulă pe 1893 și dă casariulă, respective comitetulă centrală absolutoriă;

b) Aprobă bugetulă pe 1895;

c) fondurile mai mici, și anume: fundațiunea anonimă Brașovă, cea Conțiană, apoi cea Tofăleană și fundațiunea Țiție, cari n'au destinațiunii speciale, conformă propunerei comitetulă, să se îngremieze fondulă generală, ear depositulă Hangea să se dea reuniunei meseriașiloră din Brașovă;

d) ca la cassă să se pôrte o carte specială pântu toți membri Asociațiunei, și acéstă carte, pe cât e cu putință, să se completeze și cu numele membriloră din trecută;

e) ca pântu a se perpetua memoria binefăcătoriloră Asociațiunei, numele loră să se inducă inomis în cartea ei de aură.

11. La ordinea dălei urméză *raportulă comisiunei esmise pântu înscrierea de membri și încassarea de tacse*. Referentă dlă Zevedeiă Mureșană.

Dela ședința primă încôce aă mai solvită taxa dlă I. Oncescu, notară în pens. în Reheă 5 fl.; și s'au înscrisă ca membri noi: Eustatiă Cibu, parochă în Dała 6 fl.; Teodosiă Lobonțiuă, proprietariă în Hepria 6 fl.; Ioană Pleșa, notară în Berghin 6 fl.;

Ioanū Bojița, advocatū în Sebeșiū 6 fl.; și Ioanū Stefanescu, forestierū în Cugirū 5 fl. — Suma 34 fl.

— Spre plăcută scire, declarându-se de membri ai Asociațiunei, în sensulū statutelorū, cei înscriși pentru întâia dată, avându a li-se estrada diplomele la timpulū seū.

12. La ordinea ȃilei se pune alegerea secretariului II. și a unui membru suplentū în comitetū pentru restulū periodului presentū, în loculū decedatului Dr. Ioanū Crișianū,

În comisiunea de preconsultare se alegū dnii Dr. Augustiuū Bunea, Nicolaū Ivanū și Onoriū Tilea.

Ședința se ridică pe 10 minute, ear după redeschiderea ei comisiunea propune,

și adunarea generală alege secretariū II și membru suplentū alū comitetului pentru restulū periodului presentū pre secretariulū provisorū Dr. Vasile Bologna.

13. Presidiulū dispune a se da cetire depeșelorū intrate în cursulū ședinței: dela despărțemētulū Brașovū, dela dnii Munteanū și Secăreanū din Cămpina și dela dlū Dr. G. Ilea și consoții din Cluju.

— Depeșele se priimesc cu vii aclamațiuni.

14. Urmându la ordinea ȃilei satorirea locului, unde se se țină procsima adunare generală, profesorulū I. Ghermanū în numele despărțemētului Blajū invită Asociațiunea, a ține procsima adunare generală în opidulū Blajū.

— Se priimesce cu viuă plăcere.

Pentru verificarea protocolului ședinței presente, la propunerea președintelui, sunt invitați membri presentī ai Asociațiunei, cari sunt cu locuința în Sibifū.

Cu acestea fiindū terminate agendele adunărei generale, președintele mulțemesce tuturorū celorū presentī pentru zelōsa conlucrare întru promovarea intereselorū Asociațiunei și între vii aclamațiuni rădică ședința la 1 óră p. m.

Sebeșulū săsescū, d. u. s.

Ioanū M. Moldovanū m. p.,
președinte.

Z. Boiu m. p.,
secretariū I.

Cetitū și verificatū. Sibiiū 25 Augustū (6 Septembrie) 1894.

I. Papiu m. p. P. Cosma m. p. I. St. Șuluțiu m. p. L. Simonescu m. p.